

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕТНІЧНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

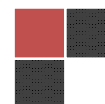
**Гріньова Ольга Михайлівна,
кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту
Київського університету імені Бориса Грінченка**

Abstract. The problem of modern ukrainian youngster's ethnical identity's forming is considered in the article. Points of view of moder ukrainian psychologist's on the problem of ethnical identity's forming are analyzed. Special features of personality ethnical identity's forming during sensitive youth age are discussed.

Key words: identity, ethnical identity, youth age, personal development.

На сучасному етапі розбудови Української держави значні соціально-економічні трансформації неоднозначно впливають на процес етнічної самоідентифікації особистості. Курс країни на євроінтеграцію, впровадження європейських цінностей в освіті, культурі, науці, сприяють активізації етнічної самосвідомості громадянина, у тому числі в найбільш сензитивному періоді - юнацькому віці. Проте значне економічне неблагополуччя, невизначеність громадських цінностей в сучасному суспільстві часто значно ускладнюють вироблення особистістю етнонаціональних когніцій, поглядів, установок. Тому одним з найважливіших завдань сучасних фахівців системи професійної освіти є вивчення особливостей формування етнічної ідентичності молоді для подальшої активізації цього процесу.

У ранньому юнацькому віці, за О.В.Шевченко, етнічний "Я-образ" особистості набуває більшої структурованості й диференційованості. У роботах Л.Н.Співак і Д.В.Піонтківської підкреслюється думка про те, що становлення смислових основ етнічної самоідентифікації особистості відбувається в пізньому юнацькому віці, який, як правило, співпадає з періодом студентства. Проте результати експериментальних досліджень Г.А.Ставицького показали, що активізація різних складових етнічної ідентичності сучасної української молоді відбувається нерівномірно. Учений підкреслив, що "Революція гідності" сприяла стрімкому розвитку когнітивної складової ідентифікації молоді з етнонаціональним аспектом власного "Я". Менш інтенсивно відбувається розвиток показників власне національної та соціокультурної ідентичності молоді. Таким чином, почуття власної гідності особистості як представника свого етносу поєднується з розмитими уявленнями про зміст і рівень розвитку власних національних якостей. У дослідженнях Л.Н.Співак і Д.В.Піонтківської було виявлено активізацію досліджуваного феномену у юнаків і дівчат у віці 17-19 років і подальше гальмування цього процесу у молоді у віці 19-20 років. Однак вивчення механізмів, умов, створення програм розвитку і систем

супроводу цього складного явища вимагає подальшої розробки у сучасній науці.

Література

1. Співак Л.М. Вікова динаміка національної самоідентичності особистості в юності / Л.М.Співак, Д.В.Піонтківська // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія. - 2014. - Вип. 49. - С. 145-153.
2. Ставицький Г.А. Ідентичність як механізм розвитку етнічної самосвідомості у старшому юнацькому віці / Г. А. Ставицький // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. - 2013. - Вип. 13. - С. 146-153.
3. Шевченко О.В. Національна ідентифікація у становленні Я-образу особистості : дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Шевченко Олена Василівна. - К., 2005. - 213 с.

